

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobce: **V. D.**, zastoupen JUDr. Irenou Strakovou, advokátkou se sídlem Karlovo náměstí 287/18, Praha 2, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 10. 1. 2019, č. j. 15 A 55/2018 - 26,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádnému z účastníků **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Včas podanou kasační stížností se žalobce domáhá zrušení usnesení Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) označeného v záhlaví, jímž byla odmítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalované ze dne 4. 10. 2018 č. j. MV-95657-4/SO-2017. Tímto rozhodnutím bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 18. 5. 2017, č. j. OAM-7556-35/ZM-2016, jímž byla zamítnuta žádost žalobce o vydání zaměstnanecké karty.

[2] V odůvodnění napadeného usnesení městský soud uvedl, že podaná žaloba nesplňovala náležitosti stanovené v § 37 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), ve spojení s § 71 odst. 1 téhož zákona, neboť žalobce v ní neuvedl konkrétní žalobní body, z nichž by bylo patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje napadené výroky rozhodnutí žalované za nezákonné (či nicotné), ani neoznačil důkazy k prokázání svých tvrzení. Soud proto vyzval žalobce usnesením ze dne 4. 12. 2018, č. j. 15 A 55/2018 – 22, k odstranění vytčených vad žaloby a stanovil mu k tomu lhůtu sedmi dnů od doručení uvedeného usnesení. Zároveň jej v usnesení poučil, že nebudou-li vady žaloby ve stanovené lhůtě odstraněny, žalobu odmítne. Toto usnesení bylo žalobci doručeno dne 20. 12. 2018 fikcí podle § 42 odst. 5 s. ř. s., ve spojení s § 49 odst. 4 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“). Žalobce na výzvu soudu nereagoval a lhůta stanovená pro odstranění vad žaloby tak marně uplynula dne 27. 12. 2018, aniž by žalobce na uvedenou výzvu jakkoli reagoval. Městský soud tedy žalobu odmítl v souladu s § 37 odst. 5, větou druhou, s. ř. s. pro nedostatek spočívající v neodstraněných vadách žaloby, pro který nebylo možné v řízení pokračovat.

[3] V kasační stížnosti žalobce (dále jen „stěžovatel“) namítal, že v době doručování výzvy k odstranění vad žaloby mu bylo znemožněno legálně pobývat na území České republiky v důsledku nabytí právní moci rozhodnutí žalované ze dne 4. 10. 2018, tudíž se v uvedené době v České republice nenacházel.

[4] Stěžovatel uvedl, že na území České republiky pobýval na základě dlouhodobého pobytu za účelem podnikání – účast v právnické osobě s platností do 30. 6. 2016. Dne 9. 6. 2016 podal žádost o změnu účelu dosavadního povolení k pobytu z podnikání na zaměstnání. Správní orgán I. stupně však dospěl k závěru, že stěžovatel se dopouštěl výkonu nelegální práce u zaměstnavatele X, proto jeho žádost zamítl pro jinou závažnou překážku pobytu na území ČR podle § 46 odst. 6 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), ve spojení s § 56 odst. 1 písm. j) téhož zákona. Na podkladě uvedené skutečnosti (nelegální práce stěžovatele) bylo také dne 25. 4. 2017 zahájeno řízení o uložení správního vyhoštění stěžovateli, které však v době podání kasační stížnosti ještě nebylo pravomocně skončeno. Stěžovatel k uvedené skutečnosti zaslal žalované vyjádření, kde jednoznačně uvedl, že se výkonu nelegální práce u společnosti X nevěnoval a že dokumenty, které byly předloženy žalované, byly chybné, což bylo způsobeno nekvalitní prací účetní společnosti. Toto bylo napraveno a žalované byly předloženy doklady, které jednoznačně prokazují stěžovatelův výkon jednatelské funkce u společnosti X. Stěžovatel nesouhlasí s výrokem žalované, že takovýto skutkový stav lze podřadit pod důvod zamítnutí jeho žádosti o vydání zaměstnanecké karty podle § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců, neboť v řízení o uložení správního vyhoštění (které navíc považuje za nezákonné) dosud nebylo pravomocně rozhodnuto o tom, že se tohoto jednání skutečně dopustil. Žalovaná se také nezaobírala otázkou přiměřenosti v souladu s § 174a zákona o pobytu cizinců, což stěžovatel považuje za závažné upření práva na spravedlivé posouzení jeho věci.

pokračování

[5] Rozhodnutí žalované bylo stěžovateli doručeno dne 4. 10. 2018, tímto dnem nabylo právní moci a v souladu s § 50 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců a odst. 4 téhož ustanovení, mohl oprávněně pobývat na území České republiky dalších 60 dnů, tj. do dne 3. 12. 2018. V tomto období stěžovatel z výkonu činnosti jednatele společnosti X, cestoval mimo území členských států EU. K tomu, aby se mohl po uvedeném datu 3. 12. 2018 vrátit na území České republiky, musel disponovat schengenským vízem typu C, které následně obdržel a dne 25. 1. 2019 přicestoval zpět na území České republiky („v režimu *krátkodobých schengenských víz*“), kde si osobně převzal zásilku obsahující usnesení městského soudu o odmítnutí žaloby.

[6] Z uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

[7] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

[8] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení městského soudu i řízení, jež jeho vydání předcházelo, v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. a neshledal přitom vady, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti, dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[9] Podle § 46a odst. 1 a § 46b písm. a) o. s. ř., platí, že se doručuje adresátovi na adresu, na kterou soud o doručování požádá. Nepožádá-li, doručuje se na adresu pro doručování, kterou je u fyzické osoby adresa evidovaná v informačním systému evidence obyvatel, na kterou jí mají být doručovány písemnosti; není-li taková adresa evidována, adresa místa trvalého pobytu vedená podle zvláštního právního předpisu nebo adresa místa pobytu cizince na území České republiky podle druhu pobytu cizince.

[10] Stěžovatel v žalobě konkrétně uvedl „*bytem v ČR P. 3, J X, PSČ X*“. Tato adresa je také uvedena jako zpětná adresa na obálce, ve které stěžovatel žalobu zaslal městskému soudu, a dále i v obou správních rozhodnutích. Shoduje se i s adresou zavedenou v evidenci obyvatel. Městský soud měl tedy zcela správně za to, že je nutno doručovat právě na tuto adresu.

[11] Pokud si stěžovatel na adrese uvedené v žalobě, jakožto adrese svého pobytu, usnesení městského soudu nepřebíral, nastoupila ze zákona tzv. fikce doručení podle § 49 odst. 4 o. s. ř., které stanoví, že *[n]evyzvedne-li si adresát písemnost ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla připravena k vyzvednutí, považuje se písemnost posledním dnem této lhůty za doručitou, i když se adresát o uložení nedozvěděl. Doručující orgán po marném uplynutí této lhůty vhodí písemnost do domovní nebo jiné adresátem užívané schránky, ledaže soud i bez návrhu vyloučí vhození písemnosti do schránky. Není-li takové schránky, písemnost se vrátí odesílajícímu soudu a vyvěsí se o tom sdělení na úřední desce soudu*. V případě stěžovatele byla nadto po marném uplynutí lhůty k vyzvednutí písemnost vhozena do schránky, nikoli vrácena odesílajícímu soudu. Městský soud tak neměl žádné indicie, z nichž by mohl dovozovat, že není možné tuto adresu za adresu pro doručování považovat.

[12] Na tom nic nemění ani argumentace stěžovatele, že se na území České republiky v dané době nenacházel, protože mu skončilo oprávnění k pobytu a on se tak nemohl na území vrátit ze zahraničí, kde se v dané době nacházel. Městskému soudu totiž nemohlo být z dostupného spisového materiálu známo, zda stěžovatel fakticky vycestoval, či zda si například legalizoval svůj pobyt na zdejším území jiným způsobem.

[13] Nejvyšší správní soud podotýká, že je povinností účastníků řízení v případě vedení jakéhokoli správního či soudního řízení počínat si odpovědně a aktivně v otázce poskytnutí adresy, na níž je schopen úřední písemnosti přijímat, bez ohledu na to, zda se zde zdržuje či nikoli, což však stěžovatel nesplnil. Koncepce doručování podle platné právní úpravy se totiž dle konstantní judikatury Ústavního soudu opírá o zásadu, že každý adresát je odpovědný *za existenci adresy pro doručování a ochranu vlastních zájmů* (k tomu srovnej např. usnesení Ústavního soudu ze dne 12. 1. 2012, sp. zn. III. ÚS 3538/11, či ze dne 18. 5. 2016, sp. zn. I. ÚS 1281/16).

[14] Přestože stěžovatel dle svého tvrzení mimo území členských států EU vycestoval v souvislosti s výkonem činnosti jednatele společnosti X (tedy pracovně), a navíc při vědomí toho, že bylo z jeho vlastní iniciativy zahájeno s jeho osobou řízení o správní žalobě, nesdělil městskému soudu adresu, na které je schopen přijímat písemnosti. Nejvyšší správní soud proto neshledal námitku stěžovatele spočívající v nesprávném doručování výzvy k odstranění vad žaloby důvodnou.

[15] Nad rámec výše uvedeného je taktéž nutno konstatovat, že městský soud pochybil, pokud stěžovatele k odstranění vad žaloby vůbec vyzýval. K doručení rozhodnutí žalované totiž došlo dne 5. 10. 2018, a to do datové schránky zmocněné zástupkyně stěžovatele Mgr. V. K. Podle § 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, tak bylo nutné podat proti rozhodnutí žalované žalobu do 30 dnů od doručení tohoto rozhodnutí, tj. do pondělí 5. 11. 2018. V tento den předal stěžovatel zásilku obsahující žalobu mající vadu spočívající v absentujících žalobních bodech provozovateli poštovních služeb, čímž byla lhůta pro podání žaloby zachována (§ 40 odst. 4 s. ř. s.). Tato zásilka byla městskému soudu doručena dne 6. 11. 2018.

[16] Stěžovatel tedy podal žalobu mající zásadní vady, v poslední den zákonné lhůty k jejímu podání. Tato žaloba byla městskému soudu doručena den po uplynutí této lhůty. Absence daných vad žaloby se přitom odstraňuje postupem dle § 37 odst. 5 s. ř. s., kdy však soud pro odstranění vady stanoví lhůtu odpovídající zbývajícím částem lhůty pro podání žaloby. Marným uplynutím lhůty pro podání žaloby se stává vada žaloby spočívající v absenci žalobních bodů neodstranitelnou a soud bez dalšího žalobu odmítne (k tomu srovnej rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 3. 2018, č. j. 3 Azs 66/2017 - 31, č. 3733/2018 Sb. NSS). Žalobce si tak musí být vědom, že podává-li na konci lhůty pro její podání žalobu bez tak podstatné náležitosti, jako jsou žalobní body, nemá automatickou garanci, že soud jej k odstranění této vady vyzve. Soud je přitom povinen vyzvat žalobce k doplnění žalobních bodů, jen tehdy je-li ještě se zřetelem na

pokračování

konkrétní situaci pravděpodobné, že bude s to žalobu včas, tedy ve lhůtě pro podání žaloby, doplnit. Tato podmínka nebyla splněna.

[17] Nejvyšší správní soud také připomíná, že primární povinností žalobce je podání perfektní žaloby, tj. žaloby bez vad, s doplněnými konkrétními žalobními body. Na odstraňování vad žaloby způsobem podle § 37 odst. 5 s. ř. s., ke kterému městský soud přistoupil, je nutno pohlížet jako na výjimku z pravidla, že žaloba má být podána bez vad. Předpokládá se, že žalobce činí vše pro to, aby jeho žaloba byla projednatelná a mohla být včas rozhodnuta. Pokud spoléhá na to, že i nedbale či neúplně zpracovaná žaloba bude mít tyto účinky, nebo dokonce vadnou žalobu podá vědomě se záměrem, že získá čas a prostor pro oddálení účinků napadeného správního rozhodnutí, nemůže počítat se stejným přístupem soudu k zajištění ochrany jeho práv (viz výše citovaný rozsudek rozšířeného senátu NSS, sp. zn. 3 Azs 66/2017).

[18] Městský soud proto nepostupoval správně, pokud stěžovatele vůbec k odstranění vad žaloby vyzýval, a to navíc téměř jeden celý kalendářní měsíc od jejího podání. I v případě, že by tedy stěžovatel výzvu fakticky převzal, městský soud by o žalobě nemohl meritorně rozhodnout. Lhůta pro podání žaloby má totiž povahu lhůty propadné, z čehož vyplývá, že k pozdnímu doplnění žaloby by městský soud nemohl přihlížet.

[19] S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1, *in fine*, s. ř. s. zamítl.

[20] O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, která by jinak právo na náhradu nákladů řízení měla, nevznikly v řízení náklady nad rámec její běžné úřední činnosti. Nejvyšší správní soud proto nepřiznal náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti žádnému z účastníků řízení.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 10. února 2020

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu